

passa, comptapasses, Trentapasses, passejar, passejar-se, passejadors, passejadora, arròs passejat, passejada, passeig, passejador, passegera, passejable, passejaire, passera, Les Passeres, La Passera, passereres, Passera Cremada, passadera, Pla de les Passaderes, passar, passar 5 per, passar-se'n a, passar dèllà, passar sa seva, passar la seva, passar per davant d'un lloc, passar de clar, passar-se, passar la farina, passar pel sedàs, passar ratlla, passar veta, passar la veta, passar-hi el cordó, passavetes, passar els botons, passar un llibre, passar els 10 taps, passar a pintures, passar (la bugada), passar-ne, passi-ho bé, passin-ho bé, demà-passat, passat-demà, anit-passada, passat adv., passat de, p. que, pas 'lloc per on es passa', El Pasteral, un pas-ample, un pas de carro, un pas ramader, pas real, passet, passa de, passat de 'més de', passa 'epidèmia', passa-passa, passable, passador, passada, donar passada, una mala bona passada, a totes passades, de totes passades, passada 'mena de pas de bestiar', passat, passatisme, passadis, passador 'sageta', passador adj., passador 'passera o pas d'un 20 riuet', passadora 'passera', passant, passantia, passarella, passarella, passarulles, passatge, passatger, passatjà, passetgia, passi, passó, compassar, compàs, al compàs de, compassa, compassada, compassament, compassat, compassejar, acompassar, acompassat, escompassar, descompassar-se, desacompassar, apassar, apassat, apassejar, contrapàs, contrapassar, contrapassaire, depassar, sobrepassar, empassar, -ssar-se, -at, empassador, empassolar-se, empassussar, espassar-se, espassa, espasament, propassar-se, prepassar-se, perpassar-se, repassar, arrepassar, repàs, repassada, repassador, repassadora, repassatge, repassilla, repassó, sobrepass, traspasar, traspasat, estrompassar, traspasament, traspassador, traspàs, traspasable, traspasant, traspasser, ultrapassar (cf. supra), ultrapassador, -ssament, pasdoble, 35 passabarques, passabarranc, passacantí, passacamins, passacant, passacaps, passacarrer, passacavall, passacines, passacola, passacordes, passacorrent, passacorreu, passadrap, passafarines, passafaves, passafins, passafuadi, passafull, passagim, passallís, passa-llís, passamà, passamaner, passamanera, passamaneria, passamanat, passamill, passamuntanyes, passapertot, passapertuti, passapont, passaport, cap de passa-ports, passapresilles, passapunt, passa-racons, passa-regnes, passa-rius, passaverres, passa-sorres, passatall, passatemps, passaterres, 45 passatirant, passatú, passavant, passavantejar, passavera, passavetes, passavi, passavila, passavius, passavonant, passa-xot, traspasacamins, pas adv.

Pascal, pascor, V. pasqua Pasdoble, V. pas Pa- 50 rer, V. pau Pasma, pasmar, pasmarota, pasme, V. esrasme

PASQUA, del ll. vg. PASCŪA, ll. clàss. PASCHA, grec τὰσχά id., pres d'una variant hebrea de PESAḤ, pròpiament 'pas, trànsit', festa amb què els jueus commemoraven la sortida d'Egipte; la forma PASCUA s'expli- 55 ca per contaminació del ll. PASCUM 'paratge de pastures', 'aliment dels animals', contaminació inspirada per 'acabament dels dejunis. □ 1.ª doc.: S. XIII.

En Llull trobem adés la forma pascua adés pasca: «un dia que lo bisbe venia de les vespres --- gran re de jueus li vengren fer clams dels crestians, que la vespra de Pascua los havien apedregats e nafrats dos jueus», Blanq. (NCL. II, 110.26), però Pascha ib., 93.18. En les VidesR hi ha aquesta: «aquel temps representa la Gleya, del dicmenge qu'és apelat Septuagèsima entró al disapte après Pascha --- apelat Septuagèsima: per so cor --- entró al disapte après Pascha, à 70 dies --- de Pascha entró a Pantagosta ---», Ir1, Ir2. Així ho tenim també en la Questa de Reixac, que ja usa també l'expressió distintiva moderna «lo jörn de Pasca Florida» (52.3); «Fo adordonat que negun barber no gaus reyre ab lum, en les festes daval escrites, so és a saber, en la festa de Nadal --- ni en les 4 festes de Sca. Maria, ni en les festes de Pascha, ni de Pentacosta, ni ---», Perp., 1300 (RLR VIII, 62).

La variant que ha predominat és ja llavors tant o més freqüent, sobretot fora del Ross.: «los jueus eren tots justats, / e les dones, en la ciutats, / per tenir paschua, tots ensemps», Lleg. Rim. Sev., 823. «Serets coronat rey en la ciutat de Saragoça aquesta festa de pascua primera», a. 1328 (Finke, Acta Ar. III, 528); «del dia de Pascha tro a Sent Michel, doc. del Perelló a. 1342 (BABL XII, 44); «lo dia de Pàscua vol entrar en la sua vila», StVicentF (Serm. I, 119.25).

Modernament tenim encara les dues formes en el Princ. i Comtats. Hi ha pàskya a Bna. i una bona meitat Centre-Sud del domini oriental, en val. i en català occidental, fins al cim del Pirineu (pàskya, Tor i Areu de V. Ferrera, 1932-3). Pàskə comença ja en el Marisme (StPoldM., Pineda etc., 1914 ---, 1982) i continua com a forma popular fins als Pirineus orientals i Garrotxa almenys (Santa Pau 1934, StAniol de Finestres 1968), així com també en ross.: a Domanova fan aplec per pàskə (Rodés, Conflent 1960). Val a dir, però, que aquesta forma no cal que sigui continuació de la medieval i greco-hebrea, perquè igual s'hi hauria reduït -kə a -kə, cf. llenga, aiga, ega, llega a la mateixa zona.

A les illes Balears, -ua apareix reduït a -o en aquest mot, ni més ni menys que en aigo, llengo, ego etc.: «per pàskə hi anam a fer una berena» Artà (1964); fins al punt que els segadors de Lluçmajor en fan un masculí més content que un pasco (BDLC XIV, 214); i així també en la pagesia menorquina: «Deixem lo dol, / cantarem a alegria, / 'narèm a donar / los bons Pascus a Maria», Camps Merc. (Folkl. I, 57).

La forma romànica amb u la tenim documentada inequívocament en cat., port., cast. i it. pasqua, i a la mateixa base és probable que correspongui la forma de totes les llengües romàniques. Com va indicar Diez, PASCUA, per PASCHA, ja es troba en un glossari llatí almenys, i pasquere 'passar la Pasqua' el documenta Sella en baix llatí d'Emília en l'any 1197. Forma explicable per la influència que aquest mot estranger va sofrir del ll. PASCUM, plural PASCUA, pròpiament 'pasturatges' i 'aliment d'animals', que de vegades pren el sentit d' 'aliment' en general, com en Apuleu; confusió 60 majorment fàcil coexistent en llatí pascualis i pascalis